

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ (correlational description research) เพื่อศึกษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช และศึกษาถึงความสัมพันธ์ของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลกับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลประจำการ ในกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ได้จากการคำนวณขนาดโดยใช้สูตรของยามานะ ได้จำนวน 257 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้นภูมิ (stratified random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เป็นแบบสอบถามทั้งหมด แบ่งออกเป็นสามส่วน ส่วนที่หนึ่ง แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่สอง แบบวัดสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพ ซึ่งสร้างขึ้นโดย ปิลลิตี อุณหะเลขะกะ (2533) ตามแนวคิดมิติสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของเบเยอร์และมาร์แชล (Beyer & Marshall, 1981) ประกอบด้วยข้อคำถามปลายปิด จำนวน 68 ข้อ คำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ส่วนที่สาม แบบวัดความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งสร้างโดย เมทินี จิตรอ่อนน้อม (2542) ตามแนวคิดของมอว์เดย์ สตีลส์ และพอร์เตอร์ (Mowday, Steers, & Porter, 1979) ประกอบด้วยข้อคำถามปลายปิด จำนวน 27 ข้อ คำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดไปทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพ เท่ากับ .98 และแบบวัดความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร เท่ากับ .97

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและโดยทางไปรษณีย์ โดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้และเพิ่มจำนวนแบบสอบถามตามจำนวนที่คาดว่าจะได้รับแบบสอบถามกลับไม่ครบ ร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่าง ในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชแต่ละแห่ง รวมเป็นจำนวน 283 ฉบับ ได้รับแบบวัดกลับคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 253 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.40 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW. โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

พยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 96.05 อายุ อยู่ในช่วง 30 – 39 ปี ร้อยละ 48.22 มีสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 54.15 วุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 97.63 ประสบการณ์การปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 43.47 ประสบการณ์การปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชแห่งปัจจุบัน อยู่ในช่วง 1 – 5 ปี ร้อยละ 43.87 หน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่งานบริการผู้ป่วยใน ร้อยละ 48.22 มีเงินเดือนและค่าตอบแทน อยู่ในช่วง 10,000 – 15,000 บาท ร้อยละ 43.08

2. สัมพันธภาพระหว่างบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ

สัมพันธภาพระหว่างบุคคลของพยาบาลวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายด้านแล้ว พบว่า ด้านความมั่นใจและความไว้วางใจที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน และด้านการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการสนับสนุนซึ่งกันและกัน ด้านความเป็นมิตรและความรื่นรมย์ ด้านการทำงานของกลุ่มที่มุ่งความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายร่วมกัน ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารระบบเปิด และด้านความเป็นอิสระจากการคุกคาม ทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง

3. ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลวิชาชีพ

ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมของโรงพยาบาล ด้านความเต็มใจทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อผลประโยชน์ของโรงพยาบาล และด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งการเป็นสมาชิกภาพของโรงพยาบาลอยู่ที่ระดับสูงเช่นเดียวกันทั้งหมด

4. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลกับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร
สัมพันธภาพระหว่างบุคคลโดยรวมกับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรโดยรวม
มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) เมื่อพิจารณา
ในรายด้าน พบว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคลในรายด้านมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความยึดมั่น
ผูกพันต่อองค์กรโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ส่วนสัมพันธภาพระหว่างบุคคล
ในรายด้านกับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรในรายด้านนั้น พบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวก
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$, $p < .05$) และพบว่าระดับของความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปร
ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางและระดับต่ำ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารทางการพยาบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของ
สัมพันธภาพระหว่างบุคคลและความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลวิชาชีพ
2. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาบุคลากรเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล
อันจะส่งผลถึงความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรให้กับบุคลากรพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสมเด็จพระ
ยุพราช เพื่อพัฒนาและรักษาระดับคุณภาพในการปฏิบัติงานต่อไป
3. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลและความยึดมั่น
ผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลวิชาชีพและพยาบาลระดับอื่นๆ และในโรงพยาบาลอื่นๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารทางการพยาบาลควรมีการตระหนักถึงความสำคัญของสัมพันธภาพระหว่าง
บุคคล ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร ปัจจัยส่งเสริมให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และความ
ยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช
2. ผู้บริหารทางการพยาบาลควรส่งเสริมกิจกรรมในการเสริมสร้างพัฒนาสัมพันธภาพ
ระหว่างบุคคลในระดับที่สูงขึ้นไป ในด้านที่พบว่ายังอยู่ในระดับปานกลาง และรักษาไว้ในด้านที่อยู่ใน
ระดับสูง ทั้งบุคลากรเก่า และบุคลากรใหม่
3. ผู้บริหารทางการพยาบาลควรหาแนวทางในการรักษาและพัฒนาระดับความยึดมั่น
ผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรให้สูงยิ่งขึ้นไป ถึงแม้ว่าจะอยู่ในระดับสูงอยู่แล้ว เนื่องจากเป็น

คุณลักษณะของบุคลากรที่พึงประสงค์ของโรงพยาบาลในการพัฒนาการรักษาระดับคุณภาพ การบริการให้ได้ตามมาตรฐานตลอดไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในพยาบาลกลุ่มอื่น หน่วยงานอื่น และในโรงพยาบาลอื่นๆ ต่อไป
2. ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลโดยใช้แนวคิดของนักวิชาการอื่นๆ ด้วย
3. ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของพยาบาลกับวิชาชีพอื่นๆในทีมสุขภาพ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานในทีมสุขภาพ
4. ศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่น่าจะมีความสัมพันธ์ต่อความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร เช่น บรรยากาศองค์กร ขวัญและกำลังใจของบุคลากร คุณภาพชีวิตของบุคลากร เป็นต้น
5. ศึกษาถึงกลยุทธ์ในการส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของพยาบาลวิชาชีพให้สูงขึ้น